

VỮNG BƯỚC ĐI LÊN CHỦ NGHĨA XÃ HỘI - TRÍ TUỆ, BẢN LĨNH CỦA ĐẢNG, NIỀM TIN VÀ ƯỚC VỌNG CỦA NHÂN DÂN

ĐỖ THỊ TÂM*

"Vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội" là điểm cốt lõi, là hợp điểm của nhận thức và tư tưởng, tình cảm, niềm tin và hành động của Đảng và Nhân dân ta trong sự lựa chọn con đường phát triển đất nước; khẳng định lập trường, quan điểm có tính nguyên tắc của Đảng; là định hướng xuyên suốt nền tảng tư tưởng của Đảng; là thông điệp hành động mà Đảng gửi tới toàn dân, tới quốc tế về con đường đi lên chủ nghĩa xã hội của Việt Nam.

Từ khóa: Chủ nghĩa xã hội; trí tuệ, bản lĩnh của Đảng; niềm tin và ước vọng; xã hội chủ nghĩa.

"Steadily moving forwards to socialism" is the core point, the convergence of awareness and ideas, feelings, belief and action of the Party and people in determining the path of national development, affirming the Party's political stance, principles, and viewpoints. It is the Party's orientation for ideological foundation and its action message to the people and the world about Viet Nam's path to socialism.

Keywords: Socialism; intelligence and stance of the Party; belief and aspirations; socialist.

NGÀY NHẬN: 10/11/2022

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 12/12/2022

NGÀY DUYỆT: 10/01/2022

1. Đặt vấn đề

Lịch sử cách mạng Việt Nam 93 năm qua dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, nhất là hơn 36 năm đổi mới đất nước đã khẳng định bản lĩnh, trí tuệ, sức sống của Đảng trong mối liên hệ mật thiết với Nhân dân; ngoài lợi ích của Nhân dân, của Tổ quốc, Đảng ta không còn lợi ích nào khác; khẳng định niềm tin của Nhân dân đối với Đảng và công cuộc đổi mới và phát triển đất nước.

Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta đã thể hiện rõ bản chất cách mạng và khoa học của một Đảng chân chính, khẳng định vai trò của một Đảng duy nhất,

tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam. Đặc biệt, khi phải đối mặt với nhiều vấn đề mới, cực kỳ phức tạp diễn ra ở trong nước và ngoài nước, Đảng ta luôn kiên định, nắm vững và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn cách mạng Việt Nam.

Bản lĩnh, trí tuệ của Đảng Cộng sản Việt Nam - Đảng được Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập và rèn luyện, Đảng trung thành với mục tiêu, lý tưởng độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội (CNXH), Đảng không hoang mang dao động trước những biến cố của thời cuộc, đứng vững trước những khó khăn gian khổ.

** ThS, Học viện Cảnh sát nhân dân*

2. Nhận thức tính tất yếu lịch sử của chủ nghĩa xã hội

Từ khi ra đời cho đến nay, đã trải qua lịch sử vẻ vang 93 năm, Đảng ta đã trải qua muôn vàn khó khăn thử thách, đã lãnh đạo giai cấp công nhân và Nhân dân ta trong tiến trình cách mạng giải phóng dân tộc đánh thắng mọi kẻ thù, làm nên những thắng lợi vĩ đại, cả dân tộc ta tự hào và Nhân dân thế giới ngưỡng mộ.

Để đảm nhận trọng trách lãnh đạo và cầm quyền mà dân tộc và Nhân dân ủy thác, Đảng đã khởi xướng đường lối đổi mới, lãnh đạo và tổ chức thực hiện đổi mới đất nước, đưa đất nước ta ra khỏi cuộc khủng hoảng kinh tế, giữ vững ổn định phát triển kinh tế - xã hội, tích cực chủ động hội nhập sâu rộng trên trường quốc tế. Với những quyết sách kịp thời và đúng đắn đó, Đảng và Nhân dân ta đã giành được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử.

Tất cả những điều này đã được lịch sử minh chứng rõ ràng, không gì phủ nhận được. Nhân dân ta là những người làm chủ xã hội, là chủ thể sáng tạo lịch sử bằng lao động sáng tạo, bằng tình cảm và niềm tự hào về Đảng. Nhân dân từ sự thụ hưởng trực tiếp cả vật chất lẫn tinh thần từ những thành tựu đó đã cất lên tiếng nói trung thực, khách quan nhất, phê phán nghiêm khắc những luận điệu xuyên tạc sự thật, những âm mưu, thủ đoạn thâm độc của các thế lực phản động hòng phá hoại sự nghiệp cách mạng của Đảng và Nhân dân ta.

Lý luận khoa học và cách mạng mà chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh vũ trang cho Đảng và Nhân dân ta cùng với thực tiễn lịch sử đấu tranh vì độc lập tự do, vì CNXH, đặc biệt là thực tiễn sự nghiệp đổi mới của đất nước đã giúp chúng ta ngày càng vững tin vào sự lựa chọn đúng đắn con đường phát triển duy nhất là con đường xã hội chủ nghĩa (XHCN), là độc lập dân tộc gắn

liên với CNXH. Niềm tin của Đảng, của Nhân dân ta với CNXH sẽ không bao giờ thay đổi, bởi đó là niềm tin khoa học đã được thử thách, đã phải hy sinh bằng cả máu xương của các thế hệ cách mạng tiền bối.

Thực tiễn phát triển của đất nước theo lý tưởng, mục tiêu CNXH, thông qua đổi mới và hội nhập để phát triển nhanh và bền vững, để hiện đại hóa đất nước chính là bằng chứng sinh động để khẳng định sức sống và những giá trị bền vững của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Tiêu điểm của sức sống và những giá trị bền vững đó là CNXH, là con đường đi lên CNXH ở nước ta. Bỏ qua chế độ tư bản chủ nghĩa, từng bước quá độ tới CNXH và xây dựng thành công CNXH, một CNXH “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” là sự lựa chọn đúng đắn, sáng suốt của Đảng ta, vừa thuận theo quy luật khách quan, thuận lòng dân, vừa hợp với xu thế tất yếu của thời đại.

Trên nền tảng lý luận đó và dưới ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, Đảng ta tỏ rõ trí tuệ khoa học sáng suốt và bản lĩnh chính trị kiên định vững vàng khi dẫn dắt dân tộc và Nhân dân ta vững bước đi lên CNXH.

Bài học tôn trọng quy luật khách quan là một trong những bài học nổi bật mà Đảng ta rút ra khi quyết định đổi mới ở Đại hội VI, năm 1986, mãi mãi còn giá trị. Bài viết của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng về “Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội” đã chứa đựng những tư tưởng và luận điểm sâu sắc về CNXH và con đường đi lên CNXH. Đó là tiếp cận khoa học về CNXH, luận chứng bản chất ưu việt của CNXH về các bình diện *Khoa học - Cách mạng - Nhân văn*, đánh giá một cách khách quan, có sức thuyết phục về chủ nghĩa tư bản hiện đại, cả thành tựu và tiềm lực của nó, cả những hạn chế, khuyết tật thuộc bản chất của nó, làm rõ chủ nghĩa

tư bản tất yếu phải bị CNXH phủ định. Điều căn bản và quan trọng trong bài viết của Tổng Bí thư là sự khẳng định quan điểm và niềm tin để vững bước đi lên CNXH³.

Cần nhận thức đúng về tính tất yếu lịch sử của CNXH để thấy rõ triển vọng, sức sống của CNXH; đồng thời, nhận định rõ đi tới CNXH và xây dựng thành công CNXH là cả một tiến trình lịch sử vĩ đại, nhưng lâu dài, phức tạp, khó khăn, không được giản đơn, nôn nóng, chủ quan, phải thấm nhuần quan điểm và phương pháp biện chứng, xuất phát từ thực tiễn, phải có tư duy đổi mới, sáng tạo, phát triển.

Và như vậy, lý luận khoa học và cách mạng về CNXH đòi hỏi phải đem lại câu trả lời xác đáng cho những câu hỏi lớn, rất lớn và rất khó, như: CNXH là gì? Xây dựng CNXH như thế nào, nhất là trong điều kiện lịch sử - cụ thể, trong hoàn cảnh, đặc điểm, trình độ phát triển của nước ta, lại trong bối cảnh mới của lịch sử thế giới đương đại với những tác động phức tạp, nhiều chiều, đan xen, có ảnh hưởng tới nước ta, cả thời cơ lẫn thách thức?

Một trong những điểm tựa quan trọng giúp cho nhận thức của chúng ta phải nghiên cứu sâu sắc, nắm vững thực chất để vận dụng và phát triển sáng tạo về CNXH của các nhà kinh điển Mác xít, đặc biệt là của Chủ tịch Hồ Chí Minh và quan điểm nhất quán của Đảng ta, đó là cách tốt nhất để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Đây là cơ sở khoa học để không phạm sai lầm xét lại và giáo điều và đồng thời quan hệ giữa các đảng cộng sản, các nước XHCN là quan hệ dân chủ, bình đẳng, không áp đặt cho nhau một kiểu mô hình duy nhất. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã truyền cho chúng ta niềm tin mãnh liệt vào CNXH và người khẳng định rằng không một thế lực nào có thể ngăn cản chúng ta đi tới CNXH cũng giống như không ai có thể ngăn được mặt trời mọc. Câu nói giản dị của Người chứa đựng nhận thức và

niềm tin khoa học có sức định hướng tư tưởng lớn cho chúng ta.

3. Vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội - thông điệp lịch sử của Đảng với dân tộc và thế giới trong đổi mới

Khẳng định một cách nhất quán, kiên định sự lựa chọn CNXH và vững bước đi lên CNXH của Đảng không phải đến Đại hội XIII mới nêu ra trong Văn kiện Đại hội mà Đảng ta đã nhận thức từ rất sớm, có thể nói, ngay từ khi ra đời (ngày 03/02/1930), qua các thời kỳ, giai đoạn phát triển của cách mạng trong lịch sử Đảng. Song trực tiếp, rõ ràng, nhất quán, triệt để trong lý luận và CNXH và con đường đi lên CNXH ở Việt Nam thì phải đến thời kỳ đổi mới, nhất là hiện nay, qua Văn kiện Đại hội XIII của Đảng.

Thứ nhất, nhận thức là một quá trình.

Lý luận có nguồn gốc sâu xa, đích thực từ thực tiễn. Hoàn cảnh lịch sử đặc thù của Việt Nam là ở chỗ, phải sau một năm ngày giải phóng miền Nam và thống nhất đất nước (năm 1975) thì cả nước mới cùng đi lên CNXH. Đại hội VI (tháng 12/1986), Đảng ta mới khởi xướng đường lối đổi mới, trước hết là đổi mới kinh tế và đổi mới đồng bộ kinh tế với chính trị, hệ thống chính trị. Thực tiễn đổi mới đã giúp Đảng ta từng bước khắc phục những khiếm khuyết, hạn chế trong tư duy, nhận thức lý luận về CNXH cũng như trong lãnh đạo, quản lý với những ảnh hưởng của mô hình CNXH Xô Viết. Từ đó, Đảng ta đã hình thành nhận thức lý luận mới về CNXH và đạt được sự trưởng thành mới về tư duy, lý luận.

Đại hội XIII tổng kết hơn 36 năm đổi mới, trong đó có 30 năm thực hiện Cương lĩnh 91 và Cương lĩnh bổ sung, phát triển năm 2011, từ đó, nêu lên hệ quan điểm cơ bản chỉ đạo xuyên suốt tiến trình đổi mới - hội nhập và phát triển của đất nước. Do đó, việc khẳng định vững bước đi lên CNXH của Đảng ta trở nên rõ ràng, sâu sắc hơn, nhất là cùng với

văn kiện của Đảng, hiện nay Đảng ta đã công bố các tác phẩm lý luận quan trọng của Tổng Bí thư làm sáng tỏ hơn tầm trí tuệ, bản lĩnh của Đảng, củng cố niềm tin khoa học, sự đoàn kết, thống nhất trong Đảng.

Đến nay, mặc dù vẫn còn một số vấn đề lý luận và thực tiễn cần tiếp tục đi sâu nghiên cứu, tổng kết nhưng đã hình thành được nhận thức tổng quát, đó là, XHCN mà Nhân dân Việt Nam đang phấn đấu xây dựng là một xã hội dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh; do Nhân dân làm chủ; có nền kinh tế phát triển cao, dựa trên lực lượng sản xuất hiện đại và quan hệ sản xuất tiến bộ, phù hợp; có nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; phát triển con người toàn diện vì một đất nước phồn vinh, hạnh phúc; các dân tộc trong cộng đồng Việt Nam bình đẳng, đoàn kết, tôn trọng và giúp đỡ nhau cùng phát triển; có Nhà nước pháp quyền XHCN của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân; có quan hệ hữu nghị và hợp tác với các nước trên thế giới.

Để thực hiện được các mục tiêu trên, chúng ta cần phải đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước gắn với phát triển kinh tế tri thức; phát triển nền kinh tế thị trường định hướng XHCN; xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, xây dựng con người, nâng cao đời sống nhân dân, thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội trong từng bước, từng chính sách phát triển; bảo đảm vững chắc quốc phòng, an ninh quốc gia, trật tự an toàn xã hội; thực hiện đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, đa phương hóa, đa dạng hóa, hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế; xây dựng nền dân chủ XHCN, phát huy ý chí và sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, kết hợp với sức mạnh thời đại; xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện.

Thứ hai, chưa bao giờ cuộc đấu tranh ý thức hệ trở nên sôi động, nóng bỏng và phức tạp như hiện nay.

Kẻ thù đủ mọi loại liên tục chống phá cách mạng nước ta, tấn công vào những điểm huyết mạch của tư tưởng, lý luận đó là chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm làm xói mòn niềm tin vào CNXH của cán bộ đảng viên và Nhân dân. Trong nội bộ Đảng lại xuất hiện những biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên lãnh đạo, quản lý các cấp, kể cả ở cấp cao. Để chủ động đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, ra sức xây dựng và chỉnh đốn Đảng, bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ, từ Đại hội XI (năm 2011), Đại hội XII (năm 2016), Đại hội XIII (năm 2021), Đảng ta luôn đặc biệt chú trọng công tác tư tưởng lý luận, trình bày hệ thống các quan điểm của Đảng về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về CNXH và con đường đi lên CNXH ở nước ta.

Các văn kiện Đại hội VII, VIII, IX, X, XI, XII và XIII đều thể hiện nhất quán tư tưởng Cương lĩnh và cụ thể hóa thành đường lối, chính sách có tầm chiến lược. Qua đó, Đảng luôn khẳng định “Vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội”. Đảng ta khi đề cập đến tình hình và bối cảnh quốc tế khi xảy ra sự biến chính trị ở Liên Xô và Đông Âu đã nhận định và dự báo, dù lịch sử đang ở vào một khúc quanh, CNXH lâm vào một cuộc khủng hoảng trầm trọng, phong trào cách mạng thế giới đang thoái trào tạm thời, trật tự thế giới thay đổi nhưng xu thế của lịch sử vận động theo quy luật khách quan, CNXH vẫn là một tất yếu lịch sử. Không một thế lực nào có thể ngăn cản được xu thế khách quan đó. CNXH vẫn là sự lựa chọn duy nhất đúng đắn mà chúng ta theo đuổi. Việc lựa chọn CNXH

chính là năng lực nhận thức khoa học, bản lĩnh kiên định vững vàng của Đảng Cộng sản Việt Nam dưới ánh sáng tư tưởng của chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh.

Vì vậy, trước muôn vàn biến đổi, trước yêu cầu phát triển mới của thời đại và thế giới đặt ra, Đảng ta ý thức rằng, phải tự đổi mới, phải làm cho chúng ta đạt tới nhận thức mới về CNXH và Đảng lãnh đạo, cầm quyền phải đi tiên phong về lý luận, phải làm chủ lý luận khoa học, phải làm cho Đảng có tiềm lực trí tuệ, có bản lĩnh, ngang tầm nhiệm vụ. Đảng còn phải thực sự có sức chiến đấu, thực sự trong sạch vững mạnh, có sức ảnh hưởng và uy tín lớn trong nhân dân, đủ sức lãnh đạo, dẫn dắt dân tộc và nhân dân tới CNXH. Đảng ta thừa hưởng di sản vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh, thấm nhuần sâu sắc chỉ dẫn của Người: “Dĩ bất biến ứng vạn biến”¹, “Đoàn kết, đoàn kết đại đoàn kết. Thành công, thành công đại thành công”, “Dựa vào dân mà xây dựng Đảng”, “Đảng ta là một Đảng cầm quyền, phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí trong Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”. Đảng phải thực sự thấm nhuần và thực hành đạo đức cách mạng, cần kiệm liêm chính, chí công vô tư, thực sự là người lãnh đạo, người đầy tớ thật trung thành của Nhân dân.

Vì vậy, muốn biến quyết tâm “vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội” thành hành động sáng tạo xây dựng thành công CNXH ở Việt Nam, Đảng phải tìm ra những đột phá lý luận và thực tiễn đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững, tất cả vì hạnh phúc của Nhân dân, phải khơi dậy và phát huy lòng yêu nước, niềm tự hào dân tộc, khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, dân tộc cường thịnh, trường tồn. Đảng đặc biệt nhấn mạnh, để vững bước đi lên CNXH và xây dựng CNXH thành công, đổi mới thắng lợi, phải coi “Phát triển kinh tế - xã hội

là trung tâm; xây dựng Đảng là then chốt; phát triển văn hóa là nền tảng tinh thần; bảo đảm quốc phòng, an ninh là trọng yếu, thường xuyên”², đó là tư tưởng cơ bản của đường lối cách mạng của Đảng hiện nay.

4. Kết luận

Dưới ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, với những thắng lợi của công cuộc đổi mới và hội nhập quốc tế, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, chúng ta tin tưởng rằng bản lĩnh, trí tuệ của Đảng không ngừng được củng cố, vun đắp, là sức mạnh vĩ đại, là động lực to lớn để chúng ta vững bước đi trên con đường độc lập dân tộc gắn liền với CNXH, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc; giữ vững môi trường hòa bình, ổn định; phấn đấu đến giữa thế kỷ XXI, nước ta trở thành nước phát triển, theo định hướng XHCN □

Chú thích:

1. Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. *Hồ Chí Minh - Biên niên tiểu sử. Tập 3*. H. NXB Chính trị quốc gia, 1993, tr. 216.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2021, tr. 33.

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Cương lĩnh 1991 và bổ sung, phát triển năm 2011*.

2. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Ban Chỉ đạo tổng kết trung ương: Báo cáo Tổng kết một số vấn đề lý luận thực tiễn qua 30 năm đổi mới (1986 - 2016)*. H. NXB Chính trị quốc gia, 2015.

3. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập II*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2021.

4. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 15*. H. NXB Chính trị quốc gia, 2011.

5. Nguyễn Phú Trọng. *Một số vấn đề lý luận thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*. Tạp chí Cộng sản, số 966, tháng 5/2021.